

Ki te Whakaminenga o Niu Tireni e noho nei kei te Parameta— Tenei Petihana no matou no nga tangata Maori e mau nei o matou ingoa kiraro ake nei, no Haki Pei, no Wairarapa, no Te Wairoa, no Turanganui—

E Whakaatu ana—

- I roto i nga tau tuamaha kua pahure atu nei, i mate nga tangata Maori i te rawakore. i te kino; ko te take, he hee, he whakapoauau, he whakahipahipa a te ture mo nga whenua Maori.
- Ko te ture mataati, i hangaa hei tukunga mai i te karaati o nga whenua mo nga tangata Maori. I muri tata iho i tera, ka turuki mai he ture, muri iho he ture ano, a muri rawa iho he ture ano. Ko ia ture, me ia ture, whakariro ke ana i era omua, a tae noa ki tenei takiwa, ekore rawa e taea te mohio i te peheatanga o nga ture, e whakahaerea ana mo nga whenua Maori.
- Na nga ture e mau tonu i whakaputa i nga kino ka tuhia iho nei—a, i whakatupu hoki i te mate mo nga iwi tangata Maori.

*Tuatahi—*I te timatanga, pau ana nga whenua, i te utu mo te ruritanga, mo te Kooti, mo nga karaati, mo nga roia, me nga kaiwhakamaori, me era atu utu, a, koia ano i iti rawa iho ai te whenua, e toe nei kia matou.

*Tuarua—*He torutoru nga ingoa tangata i tuhia ki roto i nga karaati, o nga whenua nunui: a, ekore hoki e tiakina te mana o te iwi nona ake te whenua, no te kore maunga o ratou ingoa i te karaati. Koia hoki, ka taea te reti, me te whakatina, me te hoko i te whenua, e nga tangata i te karaati, hei painga mo ratou ake ano, kihai tenei mahi i mohiotia, i whakaaetia, e nga tangata o waho, me te kore o ratou uru ki nga moni i puta mai i te reti, i te hoko ranei.

*Tuatoru—*He tini nga tangata e mau nei o ratou ingoa ki nga karaati, a e kore hoki e rite tonu to ratou take ki te whenua; he nui to etahi, he iti to etahi—e kore hoki te ture e ata rapu marire i te take o ia tangata, o ia tangata, i roto i te karaati, kua oti ke te whenua te reti ki te pakeha; penei, imuri i te reti, ka hokona te wahi o etahi, ka puritia to etahi, akuanei, e kore e taea te rapu i te wahi o nga tangata, kahore i hokona to ratou whenua.

*Tuawha—*He huarahi mama tenei mo nga tangata kuare, e whai whenua ana, a e kore hoki era atu tangata e whakaarohia.

*Tuarima—*Kihai hoki i ata oti marire tetahi ritenga, hei whakapumau kia matou nga kupu whakahaere me nga kupu whakamarama o nga pakeha mohio; o nga pakeha ekore nei e uru ki te hoko whenua, tatemea, kei te takiwa e tuhituhi ana i o ratou ingoa ki nga pukapuka tuku whenua, heoi nei te whakamaramatanga, ko to nga paheha pu ano, e kaika ana kia mau nga ingoa o nga tangata ki te pukapuka tuku i te whenua.

*Tuaono—*Ekore e whakaarohia tetahi ritenga e tika ai te utu mo te whenua, ina ka hokona, retia ranei; noho kuare ana hoki nga tangata Maori ki te take e koni ai te utu mo te whenua. Koia ratou ka riro tonu nei i te whakawai ki te reti, ki te hoko ranei i te whenua, ko te utu ia, he utu iti rawa iho i te utu e paingia e ratou, i to ratou hokohoko whakapakeha.

*Tuawhitu—*He mea ano, ko tapoko te ingoa o tetahi tamaiti, wahine marena ranei—pena ka haere noa atu te kaiwhakamaori ki taua tamaiti, ki taua wahine ranei meinga ai kia tuhia tona ingoa—a, e hara nei hoki tenei i te tikanga mo nga wahine, me nga tamariki pakeha.

*Tuawaru—*E kore tetahi whenua e tohungia, hei nohoanga, hei oranga ano mo nga tangata Maori—inahoki he tokomaha nga tangata, kua pau rawa atu to ratou whenua, a kahore rawa nei he piihi, hei nohoanga, hei mahinga ranei.

*Tuaiwa—*E tukua noatia ana nga pakeha ki te hoko i te wahi kotahi o ia tangata, o ia tangata, i roto i te karaati; e kore hoki tetahi tangata e mohio i te whakaritenga a tetahi, engari me huihui tonu nga tangata i te karaati, ki te kore ratou e noho tahi, me kati rawa te hoko i te whenua.

- Ko etahi enei o nga tini hee, o nga raruraru nunui i ekengia te tangata Maori, e te ture mo o matou

- whenua. Tenei ake ka kitea era atu tini he, ki te mea ka whakaaetia e te Parameta kia tahuri ki taua mahi.
- I roto i nga nohoanga etoru a te Parameta kua pahure atu nei ko te korero tonu tenei a te Kawanatanga tenei ratou ka anga ka mahi i tetahi ture hou, ture marama, hei ritenga mo nga whenua o nga tangata maori. Tatu aua te ngakau o te tangata maori ki enei kii taurangi a tatari marire ana matou kia pumau ai ana kupu a te Kawanatanga, a, moroki noa nei, kahore ano matou kia kite noa i te hua o aua korero a te Kawanatanga, engari i rongo kau matou i nga kiitaurangi.
 - I roto i nga tau kua pahure atu nei ka tonoa mai etahi pakeha, e te Kawanatanga, ki ia whenua, ki ia whenua, hei patai haere kia matou a, korero mai ana aua pakeha kia matou i te ture hou a te Kawanatanga, whakaatu ana matou i nga mate me nga raruraru katoa e tau nei kirunga kia matou, na te mahi he a to koutou kooti whakawa whenua, na te mahi he hoki a nga roia, a nga Kaiwhakamaori.
 - Mehemea i ata rite marire nga whakaaro a te Kawanatanga mo nga tangata maori, penei, kua awhina matou e te Kawanatanga, a penei, kua oti ke tetahi ture whakahaere i te tika, i te marama.
 - Awangawanga ana matou kei whakapuakina ano nga kupu taurangi a te Kawanatanga, e tenei nohoanga a te Parameta; a ka whakahua ano i nga korero ahuareka mo to ratou ture hou, ko te ture ia ekore matou e kite i te otinga.
 - E pouri ana matou, mo tenei mahi tinihanga a te Kawanatanga. Koia matou ka tono atu nei ki te Parameta kia aro mai kia matou to ratou whakaaro; a, ma ratou e akiaki i te Kawanatanga ki te whakatuturu i o ratou kupu.
 - Ko nga tangata maori anake i uru iroto i te pakeha i te whainganga, i noho marire i runga i te tikanga o te ture i hangaa e te Parameta, ko ena nga tangata i mate, i mea hoki ratou he ture pai, te ture mo te whenua, ruritia ana o matou whenua, a karaatitia, notemea i kii hoki nareira ka tini pumau ai te whenua mo matou i te mana o te Kuini—a, ko tenei ka tata te pareho o matou whenua i te mokete, i te hoko, noho powhara ana matou, noho whenua kore ana.
 - Mehemea kahore matou i whakapono ki te ture a te pakeha, me i rite matou ki nga iwi tutu, pena me te iwi o te kingi e pupuri ana i te whenua irunga i te tikanga maori, penei, ka toitu rawa ano kia matou o matou whenna, a e kore e pau i te nama, i te waipiro, i nga nama iti noa iho ranei ki nga pakeha tinihanga.
 - A, ko tenei engari ano me mutu rawa te mahi a te kooti whakawa whenua; i te mea ekore e hangaa tetahi ture pai atu i tenei kua oti nei; koia matou i tono ai ki te Parameta, kia whakakahoretia nga ture kikino e mau tonu nei; kia hangaa mai he ture hou e taea nei te mohio e matou, kei ngaro rawa o matou whenua i te nama, i te waipiro, kei moketetia te whenua irunga i te korero a te tangata takitahi, tee korero nui ai ki nga tangata katoa o te karaati; kei whakarerea matou kia mau i te ringa a te roia, a te kaiwhakamaori, a nga pakeha hoko whenua; penei, ka taea era atu kino te pehi.